

Vojenský historický archiv

610000040

Inventář

Archivní pomůcka č. 268

NAD č. 2262

Značka archivního souboru: ČTK Bern-Ženeva

KRAJANSKÉ SPOLKY VE ŠVÝCARSKU - Česká tisková kancelář ve Švýcarsku

1918-2.1919

Zpracoval: Vladimír Vella

Praha 1992

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Česká tisková kancelář v Ženevě (Ženeva, Švýcarsko : asi 1916-asi 1919)	3
II. Dějiny archivního souboru	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	4
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	4
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	4
Rejstřík korporativní	6

I. Dějiny původce archivního souboru

Česká tisková kancelář v Ženevě (Ženeva, Švýcarsko : asi 1916-asi 1919)

CAM: 99100

zpravodajská a tisková agentura českých krajanů ve Švýcarsku

Užití jména: překlad, od: 1918

Variantní označení: Bureau auxiliaire du Conseil national des pays Tchéques
Annemasse, užití: úřední, francouzština, do: 1917
Bureau tchecoslovaque de presse Genève, užití: úřední,
francouzština, od: 1918

Vznik, vznik zřízením/založením: [1916]

Zánik, zánik zrušením/změnou: [1919]

Vztahy:

sídlo: Annemasse (Francie)

sídlo: Ženeva (Švýcarsko), od: 1918

Dějiny

Tisková kancelář původně sídlila ve francouzském pohraničním městě Annemasse a teprve na přelomu let 1917 a 1918 byla přestěhována do švýcarské Ženevy a v Annemasse zůstala pouze pomocná kancelář. Chod projektu byl financován z prostředků Československé národní rady v Paříži. V době od 18. 11. 1918 do 5. 2. 1919 kancelář pravidelně vydávala bulletin, informující o aktuální situaci týkající se Československa. Kromě toho sbírala další tiskoviny zmiňující českou otázku, které byly zasílány Československé národní radě v Paříži. V průběhu roku 1919 švýcarská kancelář zřejmě zanikla.

Vnitřní struktury korporace

Kancelář byla vedena Josefem Lavičkou.

Funkce korporace

- zpravodajská a tisková služba

Normy - konstitutivní

Nezjištěno.

Zdroje informací

VELLA Vladimír: Krajanské spolky ve Švýcarsku - Česká tisková kancelář ve Švýcarsku. Úvod ke sdruženému inventáři. Praha: Vojenský historický archiv, 1992.
Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv, fond Československá národní rada v Paříži, korespondence s tiskovou kancelář ve Švýcarsku, karton 11.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Také ve Švýcarsku se Češi a Slováci sdružovali v krajských spolcích - v Bernu, Curychu, Lausanne, Luzernu, Schaffhausenu, Ženevě aj. Po vypuknutí 1. světové války doléhaly i sem do neutrální země ohlasy o práci krajanů v zahraničí ve prospěch osvobození českého a slovenského národa. První pokus o spolupráci spolků ve Švýcarsku a o stanovení společného programu se nezdařil. Teprve 3. ledna 1915 se schází v Bernu konference z iniciativy curyšského spolku "Svatopluk Čech", která se svou rezolucí připojila "se souhlasem a nadšením k akci, kterou podnikají české osady v Rusku, ve Francii, Anglii a Americe k obnovení samostatnosti zemí českých..."

Zástupci spolků "Česká beseda" z Bernu, "Svatopluk Čech" z Curychu, "Český domov" z Basileje, "Pokrok" ze St. Gallenu, "Beseda Slovan" ze Ženevy a "Hus" ze Schaffhausenu daly pak podnět k vytvoření "Ústředního svazu českých spolků v Curychu".

Ve Vojenském historickém archivu jsou uloženy písemnosti jen některých z těchto spolků, a to: Česká Beseda - Bern, Beseda Slovan - Ženeva, Komenský - Ženeva a Sdružení českých spolků ve Švýcarsku. Do sdruženého inventáře krajských spolků byl pojat ještě inventář České tiskové kanceláře ve Švýcarsku.

O práci a personálním obsazení tiskové kanceláře je možno získat informace pouze z korespondence adresované Československé národní radě do Paříže, a to Daráčkem (Jacquierem), Božinovem, Lavičkou - která je ve fondu Československé národní rady uložena od počátku roku 1916.

Fond ČTK Bern-Ženeva obsahuje pouze články, které byly snad určeny pro publikaci a zpravodajské bulletiny z let 1918-1919.

V úzkém kontaktu s ČTK byla ještě tzv. Pomocná kancelář Československé národní rady v Annemasse, která zprostředkovávala především expedici a přejímání tisku. Také o této kanceláři se badatel dozví již ve zmíněné korespondenci Československé národní rady, a to především o potížích pracovníků v důsledku uzavírání francouzsko-švýcarské hranice.

(Úvod vznikl přepisem z původní archivní pomůcky.)

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archivního materiálu, 1958

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Evidenční jednotka	Počet	Datace
kartony	1	1918-2.1919

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Zpracovatel jednotky popisu: Vella, Vladimír (archivář)

Datum popisu: 1992

610000040/2262

Česká tisková kancelář ve Švýcarsku

1

Bulletiny České tiskové kanceláře

2

1

1

Aktuální zprávy politické a vojenské (Slovensko), dotýkající se především vztahů s Maďarskem (politická propaganda, výtržnosti Maďarů, zločiny); text projevu ministra financí Rašína v Národním shromáždění, týkající se rozpočtu na první polovinu roku 1919; projev T. G. Masaryka k národu (chybí druhá část); blahopřání předsednictva československého národního shromáždění T. G. Masarykovi u příležitosti Nového roku 1919 a odpověď T. G. Masaryka listopad 1918 - únor 1919

1

Články a zprávy pro tisk

2

2

1

Články komentují různé události na evropské politické scéně, ale většina se týká záležitostí Slovenska a řešení jeho vztahu k Maďarsku. 25. 11. 1918: Manifest slovenských poslanců lidu slovenského (citace "slovenský lid cítí, že je větví jednotného československého národa...") 1918

Rejstřík korporativní

Česká tisková kancelář v Ženevě (Ženeva, Švýcarsko : asi 1916-asi 1919), zpravodajská a tisková agentura českých krajanů ve Švýcarsku

Název archivní pomůcky: KRAJANSKÉ SPOLKY VE ŠVÝCARSKU - Česká tisková kancelář ve Švýcarsku

Značka archivního souboru: ČTK Bern-Ženeva

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1918-2.1919

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 1 (kar, 1, 1918-2.1919)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 5

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,12 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 6. dubna 2023

Zpracovatel archivního souboru: Vladimír Vella

Archivní pomůcku sestavil: Marie Maturová (1992), Petra Zámečnicková (přepis archivní pomůcky do digitální podoby, 2023)

Počet stran archivní pomůcky: 7

Archivní pomůcku schválil: Ivan Šťovíček